

SEK

den további szó
den további szó
számítottak.

Hársnya
és fejelése elfo-
a Paszomány-
Piac 32.

Aranyat,
brilliansat, zá-
lást vesz legma-
napon Steiner
Hatvan-utca 2.
emelet.

Indentéle
tos munkákat ju-
n vállal Pongrácz
os, Szalkai-u. 4.

máry István

et-ésbutor-
talosnál

nos festett kőrís
utányos áron
kapható

ZI-UTCA 11. SZ.

akképzett
nagyobb bér-
ánközik gépész-
vállalja villamos-
zeték jókarban
is. Címet kéri a
beadni.

EGYES.

vezeték
ítési szereléseket
ázást, kuttjavítást
s munkákat szak-
és legolcsóbban
chwartz Sándor,
tea 86., Faragó-
Ugyanott tanulók
nek.

Villamos
zések legol-
készít Weisz
zerelési vállalat,
r 7. Telefon 1298.

anymotorok,
gépék javítása
keresése, kap-
biák készítése. El-
sz és becsérel.
i debreceni I.
technikai gyár
yi-utca 55. Tele-

Gärtner
gorahangoló
henyi-utca 15.

Utazóbunda
Cím a kiadóban.

okl. urad. Intéző
vagyona ingatlan-
élet kedvelő,
yones hölgyek hoz-
nem hivatalos (ho-
k ajánlatát) né-
tudók előnyben
tő iróddó, Buda-
szár-ut 33. kérem.

zifa

vidékre is) és
gben, felvágva,
a, — továbbá
almas köszön,
keréktalp. —
számla és
kapható a

FAIPAR
ALÉTRON-
Telefon 156.

keresztő:
T JÓZSEF.

66:
ES SANDOR
ndal részv.-társ.

ám.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 900.— Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— Egy hónap . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség... — 10-20

Friedrich az indemnitási vitában

Vass József cáfolja husvéti kinevezését

Budapest, jan. 17. A nemzetgyűlés mai ülésén ismét csak kétszeri határozatképtelenség után tudták megkezdeni a tanácskozást. Napirend előtt felszólalt Vass József kultuszminiszter: Az újságokban olvasta, hogy tegnap Lingauer felmelegítette a husvéti királylátogatást. Nem akar kommentárt fűzni Lingauer előadásához. Kijelenti, hogy már nyilatkozott ebben a kérdésben a nemzetgyűlés előtt. Utal arra, amit akkor a nemzetgyűlés előtt mondott. Lingauer Albin nyilatkozott akkor és kijelentette, hogy megállapításai között csak árnyalatbeli különbség van. Ugy látja azonban, hogy Lingauer nem ecsettel, hanem késsel rakta fel ezeket az árnyalatokat úgy, hogy az igen vas-
tagra sikerült.

Azt mondta Lingauer, hogy Teley Pál és ő Szombathelyről husvét vasárnap reggelén mint a király által kinevezett miniszterek utaztak vissza Budapestre. Ez a beállítás egyszerűen nem igaz. Arról nem tud beszélni, hogy vajon a király tudtán kívül nem nevezett-e ki másokat is, csak azt állítja, hogy az a beállítás, mintha ő a király által kinevezett miniszter gyanúját utazott volna Budapestre, vagy, hogy a király felajánlotta volna neki a kultuszministerséget, — nem igaz.

Rassay Károly: Hát a párbeszéd a királlyal?

Vass József: A párbeszéd a legkövetesebb és legalkotmányosabb érzés jegyében folyt le. Természetes, hogy az alkotmányjogi érzésnek megfelelő az az álláspont, amely szerint a király ötletése Magyarországra jön és átveszi a kormányzást, feltéve, ha ezt az összes illetékes tényezőkkel megtárgyalta, és azok elfogadták, akkor megszüntem ennek a parlamentnek minisztere lenni. Ez ellen nem lehet semmit szólni.

Lingauer egy és más dolgokról megfeledezett. Arról tudniillik, hogy nem mi változtunk meg, akiket legitimistáknak tartottak, vagy legitimisták voltunk, hanem a király kérdés maga változott meg. Itt kell keresni azokat a látszólagos változásokat, amelyek akár Bethlen István gróf miniszterelnök, akár más politikai magatartásában mutatkozik. Nem kell elfelejteni, hogy a király mikor bejött husvétkor, még egy revolvert sem hozott magával, de más eset volt az, amikor 2000 legyveres katonával jött a főváros és a kormány ellen.

Ennyit kívánok erről megjegyezni és ezennel kijelentem, hogy mivel itt személyes támadások sorozata indult meg a leghetetlenebb címeken és ürügyek alatt, ebben a tárgyan többé nem vagyok hajlandó nyilatkozni.

Szó esett a december 29-iki tárgyalásról is. Azt állították, hogy én, mint a miniszterelnök helyettese politikumot akartam belekeverni az akkor letartóztatásban lévő politikusok szabadon bocsátásának kérdésébe. — Ugy látom, hogy annyira kiélestedtek a politikai harc eszközei, hogy már nem elég tanuk előtt beszélni, hanem gramofont kell felállítani a szobában, ha másokkal beszélünk. Mert mi tör-

Friedrich István beszéde

Friedrich István: Az indemnitási vitában elsősorban a király kérdéssel kell foglalkoznom mert válaszolni akarok Orbók képviselőtársamnak. Mi a legnagyobb örömmel csatlakozunk Orbók álláspontjához. Eltalálta azt a hangot, mely megfelel a mi felfogásunknak. Felállította ugyanis azt a tételt, hogy minden körülmények között első a nemzet.

Sziji Bálint: A viszonyok mást mutatnak!

Szilágyi Lajos: Hamis beállítás!

Friedrich István: A felfogás helyes. Első a nemzet, aztán az integritás. Mi és barátain azert vagyunk legitimisták, mert felfogásunk szerint ez az út vezet az integritáshoz. Ha a legitimizmus a nemzet ellen lenne, mi a megkezdett uton nem haladnánk tovább. Tessék védeni a maguk álláspontját, de engedjék meg, hogy mi is védjük a magunk álláspontját. (Helyeslés.)

A választójogi javaslatához nem tudok hozzászólni, mert nem tudom, hogy a kormány milyen álláspontot foglal el. Az ellenzék köréből kijelentem, hogy az indemnitási vitában elállunk a további vitától, ha látjuk a választójogi törvény javaslatát. Tessék idehozni a javaslatot, nincs tovább indemnitási vita. De ha azt látjuk, hogy csak olyan nő kap választójogot, akinek három gyermeke van....

Drózdgy Győző: Animálni akarják az asszonyokat!

Friedrich István: Lehet az is álláspont, hogy a vidéken nyílt, a városokban titkos legyen a szavazás.

tént? Az, hogy Sztérényi báró képviselő ur és Weiss Konrád megjelentek nálam, hogy én, mint a miniszterelnök helyettese, igyekezzem lépéseket tenni az ügyészségnél arra nézve, hogy a szóbanforgó urakat szabadon bocsássák és abban az esetben az ellenzék hajlandó megszavazni a három hónapos indemnitást. Ez volt a propositio. Válaszom elutasító volt. Tehát ha valaki politikumot kevert a dologba, azok voltak, akik ezzel az ajánlattal és kérelemmel jöttek, hogy politikai ellenszolgáltatásért kériük őket is a politikai ellenszolgáltatást. Ez az objektív igazság.

Az indemnitási vitában

Orbók Attila szolt elsőnek. A miniszterelnök iránt teljes bizalommal viseltetik, az indemnitást megszavazza.

Balla Aladár: Nem lehet még megérteni sem!

Szilágyi Lajos: Nemzetvédelmi tisztekkel akarnak szavaztatni!

Friedrich István: Lehet érteni ilyen reakciós álláspontot, mert már láttunk ilyet. Tisza István idejében a választójog kérdésében Bethlen még reakciósabb volt.

Bródy Ernő: Kőkorszakba való felfogás!

Vázsonyi Vilmos: Bábaképző intézetben csinálták ezt a javaslatot!

Friedrich István: Nem hiszem hogy a nőkben annyira ki legyen fejlődve a politikai érzék, hogy ezt az áldozatot meghozzák a nemzet érdekében. (Derültség.) Tessék tudomásul venni, hogy az egész ellenzék beszűnteti a vitát, ha a választójogi javaslatot bemutatják, de ne tessék ragaszkodni ahhoz, hogy csak három gyermekes anyák kapjanak választójogot. A javaslatot, ha jó, három perc alatt megszavazzuk, de mi eddig semmiféle javaslatot nem láttunk, úgy szintén nem láttuk az ipartörvény reformjáról szóló javaslatot sem. A nemzetgyűlés tagjai nem tudják, milyen választói jogról van szó. A miniszterelnök azt mondta, hogy 25-ike táján az ellenzék is fel fogja világosítani, hogy milyen a javaslat. A helyzet azonban az, hogy február 16-ika után nincs jogunk tovább itt ülni.

Ezután áttér a pénzügyminiszter exozéjára. A pénzügyminiszter 16 milliárd deficitről beszélt, hogy hómán fogja ezt a deficitet fedezni, nem árulta el, csak célzást tett a bankjegy inflációra. Azonban a bankjegy

infláció következtében a jövő évben 30 milliárd lesz a deficit és az orosz, osztrák, lengyel pénzügyek útjára kerülünk. Ezt Lenin kommunizmusa, a lengyel imperiálizmus, az osztrák szocializmus csinálja és a vége nem lehet más, mint a teljes összeomlás. A bankpöréssel nem lehet a deficitet eliminálni, csak állandóan csalárd módon eltüntetni. Miért nem gondol a pénzügyminiszter ur a pénz- és áruzsora letörésére?

Nemcsak a politikai életben fontos a színarany elválasztása a salaktól, meg kell ezt tenni a közgazdasági életben is. Nem tudja elképzelni, hogy lehetnek olyanok, akiknek állami tisztviselő létükre vagyonuk, képviselői állásuk van és mégis huzzák az államtól a fizetést. Kalapot emelek azok előtt, akik műveltségük, tanulmányaik dacára leszáltnak a műhelyekbe, a pultok mögé és intelligenciájukra, tulajdon faji súlyokra támaszkodva igyekeznek elhelyezkedni a közgazdasági életben. A magyar gentry elherdálta apái birtokát, monoklit tett a szemére és ment az államhoz hivatalért. A magyar gentry kulturális tekintetben teljesen kihalt. Kenyér nélkül, ruha nélkül a legkétségbeesettebb helyzetben van. Hivatal után szaladgál, mert számít rá, hogy a miniszter majd csinál neki hivatalt, ahol elhelyezkedhetik.

Egy hang: Hadd menjenek!

Friedrich István: Az államhoz semmi esetre se menjenek, hiszen a legrosszabb fizető az állam. Ha a pénzügyminiszter 3 vagy 5 milliárddal szaporítja a bankjegyeket, a termelés megindulásakor megállapíthatja, mennyi befolyása van a bankjegy inflációnak a valuta leromlására és mennyit javul a valuta a termelő munka megindulása révén. Ezért vállalja a pénzügyminiszter a felelősséget?

Kállay Tibor pénzügyminiszter: Nem tudom vállalni.

Friedrich István: Mondhatott volna a pénzügyminiszter 16 milliárd helyett 19 milliárdot is, nem sokkal többet jelentett volna.

Ezután az elnök figyelmezteti Friedrichet, hogy az ülés ideje lejárt és az ülés folytatását délután 4 órára tűzi ki.

Délután 4 órakor nyitotta meg Bottlik József a folytatólagos ülést, amelyen Friedrich István folytatta beszédét a nehéz megélhetési viszonyokról, majd így folytatja: Gazdatársaim tudják tegyobban, hogy nehéz munkára nem lehet munkást kapni.

Kuna P. András: Dehogyan nem! (Derültség.)

Friedrich István: Kubikusókat nem lehet kapni.

Kuna P. András a padot verve kiállítja: Nem adják meg nekik a díjat!

Bottlik József alelnök: Férvel meztetem Kuna P. András képviselő urat, ne méltóztassék a padot verni.

Friedrich István ezután felsorolja a kormány bűneit.

Huszár Elemér (Gaal Gasztonhoz): És te támogatód a kormányt?

Gaal Gaszton: Bennünket csak a lánchíd választ el egymástól. (Derültség.)

Friedrich István ezután a nyugatmagyarországi eseményekről beszél, hol őt elgáncsolták felsőbb rendeltetűre. A közvélemény felvilágosítást vár Sigraytól, az akkori főkormánybiztosától, ő tudja, hogy miért akadályozták őt és az ő csoportját a nyugatmagyarországi akcióban.

Szmrecsányi György: Engem is le akartak fogatni!

Friedrich István: És miért küldött neki a kormány felszólítást, hogy adjon 50 vagy 100 rablót és gyilkost; arról majd Sigray fog beszélni. (Sigray igent int a fejével.) És felszólítom Lingauert, mondja el, miért hagyta abba az ő nagyfontosságú működését egyszerre, amikor a legnagyobb szükség volt rá. Ezután felolvassa a MOVE. gyűjtőívét a Budaörsnél esettek obeliszkjére, amely így végződik: *Elvárom összes alakulataimtól, hogy a gyűjtést eredményesen végre hajtsák.*

Rakovszky István: Gömbös, a MOVE. miniszterelnök!

Friedrich István: A szabad király választóknak szabad gyűjtést indítani, majd mi is indítunk gyűjtést és filléreinket Anponyhoz fogjuk juttatni. Felolvas ezután egy törzstiszti jelentést, mely arról szól, hogy egy felkelő ki volt küldve a Friedrich-csoport megfigyelésére. Ezt a feladatát dicsőreteaen teljesítette. A jelentés a következő záradékkal végződik: *„Feltérjesztett a kormányzásának, a miniszterelnöknek és Gömbös ő méltóságának”. (Óriási derültség a haloldalon.)*

Ezután Friedrich 5 perc szünetet kér, de az elnök kijelenti, mivel megvédora pulva fél nyolc óra van tovább beszélni, de szünetet nem adhat. Erre felkiáltások hangzanak a haloldaltól: *„Részlet a Távirati Irodáról!”* — Friedrich ezután a Távirati Irodáról kezd beszélni, de az ellenzék minden szavát perrekkig tartó zúzáll kíséri és ezalatt Friedrich pihen.

Elnök: Felkérem a képviselő urakat, tartsák meg az ülés komolyságát, önöknek éppen olyan kötelessége rendet tartani, mint nekem.

Friedrich István ezután még a Távirati Iroda óriási hátrányairól és a neki adott előnyökről beszél, majd kijelenti, hogy az indemnitást nem fogadja el.

Mivel az ülés idejéből még öt perc hiányzott, a jegyző **Berkó Gyulát** szólítja, aki engedélyt kér, hogy beszédét holnap mondassa el.

Koszó István személyes kérdésben szól fel.

Lingauer Albin és **Vass József** szólalnak még fel személyes kérdésben, majd

Baumann Emil terjeszt elő

sürgős interpellációt a pécsi egyetem dolgában.

Az interpellációra **Vass József** kultuszminiszter válaszol és hozzájárul az interpellálónak Pécs kulturális hivatásáról szóló szavaihoz és kijelenti, hogy Pécsnek meg van a törvénybe iktatott joga az egyetemhez, de más kérdés a módzatok dolga. Ha

Poincaré mégis elmegy Genuába

Páris, jan. 17. A Bloc Internationale egyik vezető politikusa úgy nyilatkozott a New York Herald munkatársa előtt, hogy **Poincaré maga fog elmenni Genuába**, ahol Lloyd George és Bonomi személyesen vesznek részt a nemzetközi gazdasági konferencián. Poincaré ugyanis nem akarja, hogy olyan színe legyen a dolognak, mintha egy ígéretet, amelyet Franciaország nevében tett, nem váltanak be, még ha az ígéretből kétes autoritás ered is. Poincaré bizonyos feltételektől teszi függővé, hogy Franciaország részt vesz-e a genai konferencián és ha maga megy el a konferenciára, követni fogja azt a példát, amelyet Briand mutatott Washingtonban — nevezetesen a nemzetközi konferenciának csak az első négy ülésén lenne jelen.

Berlin, jan. 17. A Berliner Tagblatt jelentése szerint a birodalmi kormány a mai minisztertanácsban a genai ártakezletre szóló meghívással foglalkozik.

Berlin, jan. 17. A Berliner Tagblatt beavatott helyről úgy értesül, hogy a genai konfe-

Sikkasztó bankbizományos

A Magyar Távirati Iroda debreczeni expositurájának volt a vezetője egyideig Buray Zoltán, de az expositura felállítását követően rövidesen otthagya a távirati irodát és saját bankbizományos irodát nyitott.

Buray különösen terményekkel foglalkozott, nagy kötésekre vállalt megbízást és a kötéseire előlegeket is vett fel. Így a Hungária-malomtól 200.000, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banktól pedig 220.000 koronát vett fel a szállítandó terményekre. A megbízók folyton sürgötték a termények szállítását, ezt azonban Buray folyton halogatta, míg végre a megbízók meguntván a folytonos kifogásokat, feljelentést tettek Buray ellen a rendőrségen sikkasztás miatt.

Buray a feljelentés folytán előállították a rendőrségre, ahol Papp Lajos rendőrkapitány hallgatta ki. Buray a kihallgatás folyamán előadta, hogy ő eleget akart tenni a megbízásoknak, le is kötötte még 800 koronás áron a szállítandó terményeket, azonban a gazdák az áremelkedés folytán nem akarták szállítani. A rábizott pénzzel azonban nem tudott elszámolni és nem tudja megbízóinak visszafizetni.

A hűtlen bankbizományost kihallgatása után Papp Lajos rendőrkapitány letartóztatta és sikkasztás miatt megindítják ellene az eljárást.

a hadapród iskolát igénybe lehetne venni, meg lehetne csinálni az Erzsébet-egyetem áthelyezését, de anélkül nem. A legközelebbi minisztertanácsban meg fogja kérni a honvédelmi minisztert, hogy engedje át az iskolát.

A választ a Ház tudomásul veszi. Ülés vége 8 órakor.

rencián a nagyhatalmakat 3—5, a kis államokat 2—2 delegátus fogja képviselni. Németország 5 delegátust fog a konferenciára kiküldeni.

Berlin, jan. 17. Rathenau előadásának meghallgatása után a birodalmi kormány késő éjjelig tárgyal arról a válszról, amelyet 14 napon belül kell a jóvátételi bizottságnak megadni. Főleg azon tanakodtak, milyen költségvetése legyen Németországnak s hogyan lehetne a papirpénz forgalmát csökkenteni. Az óriási nehézségek ellenére a birodalmi kormány kebelében a Lokal-Anzeiger szerint **optimizmus uralkodik. Remélik, hogy a jóvátételi bizottságnak adandó válasz kielégítő lesz.**

Bécs, jan. 17. A Neues Wiener Abendblattnak jelentik Rómából, Schantzer miniszter, volt washingtoni olasz delegátus a Chicago Tribuneban kijelenti, hogy Franciaországnak a leszerelési kérdésben tanúsított magatartása **Olaszországot arra fogja kényszeríteni, hogy Angolországgal katonai egyezményre lépjen.**

Megfelelőbb választás

Rickl Antal 49. Tervej Tamás 48

A decemberi törvényhatósági bizottsági közgyűlés a közigazgatási bizottság öt tagja helyett, akiknek mandátumuk lejárt, Tóth István, Kernhoffer József, Balogh István, szentpéteri Kun Béla és Rickl Antal törvényhatósági bizottsági tagokat választotta meg a közigazgatási bizottság tagjaivá. A szavazásnál, amelyben Misztyi Károly városi ügyész is részt vett, mint dr. Magoss György főügyész helyettese, Rickl Antal 49 és dr. Tervej Tamás 48 szavazatot kapott.

Bakóczy Gábor bizottsági tag most hivatkozva az 1886. évi 21. t.-c. 51. szakaszára, amely kimondja, hogy behelyettesített tisztviselő csak az illető állás hivatalos jogkörének ellátására jogosult, azon jogokat azonban, amelyek a behelyettesített állással egybe vannak kötve, de nem szorosan vett hivatalos kötelességek, mint például a közgyűlésen való szavazati jog is, nem gyakorolhatja — dr. Misztyi Károly szavazata miatt megfeleltette a választást. Bakóczy Gábor feltételezi, hogy a dr. Misztyi által jogtalanul leadott szavazat Rickl Antalra esett, aki ezzel az egy szavazattal győzött dr. Tervej Tamás fölött.

A felelőbbre kérte az egész választás megsemmisítését és új választás elrendelését. A felelbbezés fölött a közigazgatási bíróság dönt.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 77 és fél.

Budapest, január 17.

Értéktőzsde. A mai tőzsdén az értékpapirokban erőteljes üzlet fellépett ki jelentősebb áremelkedésekkel. Az irányzat teljesen megszilárdult. Árak: Magyar Hitel 1925—50, Osztrák Hitel 1000, Jelzálogbank 320—30, Leszámitoló 755—65, Hazai bank 635—31, Angol-magyar 750—60, Magyar-olasz 300—301, Keresk. bank 6825—925, Ált. takarékné 980, Pesti hazai 24800—25000, Borsod-Misk. 3550—625, Concordia 2310—40, Bpesti gőzm. 6025—5975, Hungária 2660—90, Viktória 8150—250, Beocsini 6350—475, Bánya és kőhő 5550—825, Ált. kőszén 11000—11500, Salgó 5600—900, Urikányi 6200—500, Ganz-Danub. 35600—36000, Ganz-vill. 6000—6100, Rima 2420—575, M. Acél 2750, Schlick 1100—140, Lipták 555—65, Láng 1380—85, Brassói 4050—175, Hazai fatern. 2250—300, Egyesült fa 495—502, Násici 19150—500, Lichtig 685—710, Országos fatern. 1120—40, Spódium 2700—800, Klotild 3350—475, Karton 2450—520, Papír 3150—3025, Cukor 16800—17500, Lámpa 2925—3050, Östermelő 730—770, Gummi 3300—375, Telefon 4200—500, Adria 6650—700, Atlantica 2750—350, Közúti 1000—1025, Déli vasút 1400—1500, Levante 6550—850, Államvasút 4650—850, Trust 2020—2120. **A valutapiac** a zürichi áriagyűlés következtében viharos hausse támadt. Árak:

Napoleon 2605—2725, Font 3000—3150, Dollár 693—740, Francia frank 5825—6200, Márka 373—385, Lira 3000—3225, Romanov 73—67, Lei 525—592, Sokol 1150—1220, Kor.-dínár 940—995, Bécsi 10 és egynegyed—10, Lengyel márka 23 és fél—24 és fél.

Az utótőzsde irányzata nem volt egységes, mert a kulissz továbbra is szilárd volt, míg a korlátárterek árán ismét esőkenes állott be. Rima 2485 (jogzal) és 2315 (jog nélkül), Salgó 5800, Osztrák Hitel 980, Magyar Hitel 1910, Déli 1500, Államvasút 5050, Lichtig 706, Orsz. fa 1115, Brassói 4150, Lipták 556, Ált. Kőszén 11450, Papír 3075, Gummi 3375, Spódium 2795, Izzó 5500, Első pesti 6100, Násici 19200, Telefon 4400. — A valutapiac továbbra is szilárd. Dollár 732, lei 565, szokol 1200, dinár 975, font 3100, francia frank 5950, svájci frank 13600, lira 3125.

Esti magánforgalom.

Este 8 órakor jelentik: Délután az üzlet megélénkült, nagy vételi megbízások vannak az összes valutákban, ami az árfolyamok ugrásszerű emelkedését idézte elő. Ujabb lökést adott az emelkedésnek a zürichi esti jelentés, amely szerint este a korona Zürichben már csak 0.75 volt. Dollár 793—765—770, márka 310—400, lei 585—598—600, dinár 995—1020, szokol 1220—1250, Napoleon 2820, Berlin 397 és fél, Bukarest 585, London 3200, New York 775, Milano 3350, Páris 625, Prága 1255, Svájc 147 és fél, Wien 9 és háromnegyed, Zágráb 260.

Zürichi devizák:

Zürich, jan. 17. (Zárlat.) Berlin 275, Holland 18950, New York 515, London 2177, Páris 4250, Milano 2250, Prága 865, Budapest 77 és fél, Zágráb 180, Varsó 18, Bécs 16, osztrák bélyezett 9.

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén kisebb üzlet mellett az irányzat általában szilárd. Árpá, zab változatlan. Köles 50 ponttal esett. Buza 45 fillérrel drágult, rozs 10, a tengeri 35 fillérrel drágult. Hivatalos árak: Buza fiszavidéki 2380—2320, egyéb 2260—2300, rozs 1480—525, takarmány árpa 1725—75, sörárpa 1775—1850, köles 1450—1550, zab 1510—30, Tengeri 2075—2100, repce 26—27, korpa 1110—30.

Tavaszi öltönyszövetek
Feldheim Dezsőnél (Prohner-ház)

Moliere

Dátum szerint január 15-ikén lett volna esedékes Moliere születésének 300 éves fordulójának alkalmából a köteles tisztelet sablonos szövegeit csokorba fűzni s ha e lap nasábjain csak ma jut szöveg az emlékezés, ennek két oka is van. Az egyik az, hogy Debreczen színháza ma áldozott Moliere emlékének, a másik egy furcsa, bizonyos mértékig Moliere szellemében való kíváncsiság. Január 15-én és tegnap minden hozzánk elérkező újság és folyóirat hasábjait szentelt Moliere-nek. Az emberi gyöngék zseniális ábrázolásának emléknapiján izgatott az a gondolat, hogy gyöngé emberek mit és hogyan irnak Moliere-ről. S hogy ez a Moliere szerint való kíváncsiság nem volt indokolatlan, igazolják a január 15-iki megemlékezések.

Harminc cikket olvastam el, mind a harminc olyan, hogy egy új Moliere e cikkek íróinak egységes típusát feltételező nagyszerű vigjátéki figurává formálná ki. Megrajzolná az önmagát bálványozó embert, aki a saját gyöngeségeinek tükrében lát meg mindent, akinek számára mindennapi életének esetlegességei mindennél fontosabbak és aki emberi gögijében azt képzei, hogy ezek a külsőségek mindenki számára épúgy a leglényegesebbek, mint az ő számára, még ha a mindenki közt egy Moliere is szerepel.

Egy Moliere, akinél mind a harminc cikkben a legfontosabb körülmények egyike, hogy Jean Baptiste Poquelin az igazi neve, hogy udvari kárpitos volt az apja, hogy vidéken színészkedett sokáig, hogy kedvence lett XIV. Lajos udvarának, stb. Még költői működéséből is az osztályozást tartják ezek a cikkek lényegesnek, előzmények és következmények közt keresik számára a helyet, elkönyvelik külső tulajdonságait költészetének. Az egyik az esprit gaulois nagymesterét látja benne, a másik a szinpad dialéktika vulkáni kovácsát, a harmadik a commedia dell' arte felülmulthatatlan tökéletesítőjét. Csak egy cikk írója közeledik az igazsághoz, Ivánfi Jenő, a színész, aki ráhibáztat arra, hogy Moliereben mégis csak a bohóc volt a lényeg.

Ivánfi megállapítása sem tökéletes, csak sejtetője az igazságnak. Ha Moliere-t ma ünnepeink akarjuk, ha emberi gögünk emberek ünneplésével akarja felmagasztosítani a maga gyarlóságát, akkor keresve sem találhatunk ünneplésre alkalmasabb embert, mint Moliere-t, aki Ivánfi szerint bohóc, szerintünk még ennél is több: — zseni. Az önmagára büszke ember bátran térhet hajthat Moliere előtt, mert Jean Baptiste Poquelin, az ember, kitökéletesedett, több, mint emberivé lett Moliereben, a zseniben, — alázattal hódolhat Moliere-nek, mert kevés társával együtt Moliere mutatta meg azokat a lehetőségeket, amelyek a gyarló embert emberföltöttvé emeltek, ha ez a gyarló ember zseni.

Mi a Moliere zsenije? Élt, mint más embertársa korának, ha különbebb volt bizonyos

Másfélmillió értékű aranypénz egy molnárnál

Budapest, jan. 17. Igen érdekes ügyben nyomozott a napokban a rendőrség. Vukovics István dunaharaszti molnármester néhány nappal ezelőtt megjelent a budapesti főkapitányságon és bejelentette, hogy Dunaharasztról megérkezve felszállott egy 51-es villamosra. Egy szatyor volt nála és ebben 100 darab arany 20 koronás, 900 darab arany 10 koronás volt, amelynek összes értéke legalább egy és fél millió korona. Amikor a villamosról leszállott, megdöbbenve vette észre, hogy összes aranypénzét kilopták a szatyorból.

dolgokban, még mindig emberi mértékkel különbözött, dolgozott, mint más írói annak a hybrid korszaknak, amelyben fény és árny olyan különös módon olvadt egybe, mint ma, mondjuk az arany és a salak. Zsenijének lényege az öntudatlanságnak az az emberföltött tökéletessége, amellyel ez a bohóc szórakoztatni akart. — Mert nem mesterműveket akart írni Moliere — az ő korában még nem írták tudatosan, előre megfontolt szándékkal, néha előre beharangozva is a mesterműveket, mint manapság — hanem egész egyszerűen szórakoztatni akart, szórakoztatni más eszközökkel és formában, mint Corneille és Racine. Elemi módon emberi nála a más formákra törekvés is, nem kell magyarázni sem neveléssel, sem életkörülményekkel. De öntudatlanul is ráhibázott e törekvésében a tökéletességre, mert zseni volt.

Moliere, a zseni szórakoztatni akart, tehát keresett és talált alakokat és helyzeteket, amelyeknek szinpadra vitele fényes publikumát a szokatlanság ingerével izgatta és szórakoztatta. Embereket vitt a szinpadra Moliere az addig megszokott bábok helyett, emberi gyarlóságokat a csupaifény hősök hazug tökéletessége helyett és XIV. Lajos udvara nagyszerűen szórakozott a furcsa emberek furcsaságain, valahogy olyanképpen, mint ahogy a mai ember szórakozik a majomketerrec előtt. De valahol hátul a nézők közt, Páris kispolgárai összesugtak, nyugtalanokdák és békétlenkedtek, amikor önmagukra ismertek a színen. Számukra nem szórakozás volt Moliere műve, hanem több, élmény. És az elpolgárosodó világ szinpadain hovatovább úgy lett Moliere műveiből élmény a szórakozás helyett, amint megszünt a kiválasztottak társadalmának mesterkélttségében tökéletes külön élete, amint lassankint mindenki polgárrá lett, emberré vetközött vissza s hogy mezeitlenül ne maradjon, felöltötte magára az emberi gyarlóságok köntösét. Az emberköntöst, amely hiába lesz nevéssé Moliere mesterműveiben, mégis csak fel kell öltönnünk, mert más köntösünk nincs.

Moliere tehát szórakoztatási célból közönséges emberek közönséges hibáit és gyarlóságait

A nyomozásnak semmi eredménye nem volt. A detektívek leutáztak Dunaharasztra és azal állítottak be Vukovicshoz, hogy a nyomozás megállapította, hogy aranypénzt nem loptak el tőle. Az ügyes ötletnek meg lett az eredménye, Vukovics bevallotta, hogy a pénz megvan, azt nem is hozta fel, hanem otthon a kerjében elásta. Az egész bejelentést azért koholta, hogy az aranypénzt esetleges feljelentés alapján el ne kobozza tőle a rendőrség.

Vukovics ellen megindult az eljárás hatóság szándékos félrevezetése miatt.

vitte a színpad, hogy valami újat produkáljon. Ez önmagában véve még nem zsenialitás, de zsenialissá lett azáltal a mód által, ahogy Moliere ezeket a közönséges embereket megfigyelte. Zseniális lett, mert egy zseni röntgenszeme sugározott bele a kispolgári lelkekbe, átvilágította őket úgy, hogy nem maradt takarlatlanul semmi és az ember gyarlóságai olyan tisztán kristályosodtak ki, hogy fényükből — mert a gyarlóságoknak is van fénye, csak be szoktuk hunyni a szemünket, hogy ne lássuk — nem vesztettek semmit három évszázad alatt sem. A zseniális Moliere meglátta a gyarló emberben azt, ami gyarlóságában örök, jellegzetesen örök. Meglátta azt, mert ezt kereste — itt van a Moliere ünneplő cikkek nagy tévedése — meglátta, mert zseni volt. Ha az emberi életet fenntartó és fejlesztő nagy erők, mondjuk erények lettek volna új témák korában, ami ugyan nem valószínű, mert az ember már az őserdőben ünnepelte erényeit, akkor talán Moliere írta volna meg az emberi tökéletesség apoteozisát, így azonban övé a legnagyobb grimász, így lett Moliere az emberi gyarlóság gyönyörűségének halhatatlan költőjévé.

Moliere születésének háromszázados évfordulóján az emberiségnek tulajdonképpen szegyenkeznie kellene, hogy még ma is aktuálisak Moliere művei. Szegyenkeznie kellene, hogy bár egy Moliere zsenijének röntgensugara világította meg az emberi gyarlóságokat, nem változott rajtuk semmi. Ime, még az ünneplő cikkek is egy új Moliere után kiáltanak, aki a változatlan, csak épen modernizált gyarlóságokra újból rávilágítson. De örök emberi gyarlóságunk lényege épen az, hogy látjuk hibáinkat, csak észre nem vesszük, a zsenik pedig, akik nem keresnek, hanem találnak, Moliere óta épen olyan ritkák, mint Moliere előtt. (II)

UJ ÜZLET!

Erős Gábor és Társa

műszaki-, szerszám- és vas-kereskedés DEBRECEN, MIKLÓS-U. 2. (apolló mozival szemben) TELEFON: 10-64

Háztartási, villamossági, gazdasági cikkek, vasárnapok, vasalások, gépszírok, olajok, szerszámok és gépek, csiszoló áruk.

Ady Endre

halálának harmadik évfordulója január 27-én lesz. Ezt az alkalmat a nagyváradi írók és színészek egy nagyszabású irodalmi ünnep rendezésére akarják felhasználni, amely ha nem válik is magyari tüneményé, — hiszen az a mai román kormányrendszer alatt nehezen képzelhető el, de a nagyváradi, sőt az erdélyi magyarságnak hatalmas életnyitványa lesz szellemi téren. A rendezőség, amelynek élén Fehér Dezső, a Nagyváradi Napló szerkesztője és Parlagi Lajos színigazgató áll, díszelőadást tervez a Szigligeti-színházban, amely most Mária román királyné nevét viseli. A díszelőadáson színre került Ady Endrének „A műhelyben” című drámájának, a színi előadást részben megelőző, részben követi Ady-költemények szavalása és éneklése, de azonkívül az Ady-irány legkiválóbb képviselői, ha ugyan eljuthatnak Nagyváradra, Móríc Zsigmond, Schöpplin Aladár, Hatvany Lajos, méltatják Ady Endre költői jelentőségét. Ott lesznek-e ezek a magyar írók a nagyváradi emlékünnepen, vagy sem, előre nem tudjuk megmondani. De azt már most tudjuk és valljuk, hogy Ady neve és emléke sok száz meg száz, hazájától elszakított magyar embernek a szívét fogja egymáshoz közelebb hozni és hevesebb dobogásra bírni 1922. január 27-én. Azonban ez az emlékünnepe még egy kérdést támaszt bennünk. Vajon az Ady-névnek, amely odaát a trianoni határon túl egybetorraszt, okvetlenül bomlasztania kell-e itt-hon?

A legfőbb tanács jóváhagyta a muraközi határkiigazítást

Bécs, jan. 17. A jugoszláv követséghez közelálló forrásból származó hír szerint a jugoszláv-magyar határrendező bizottság február első napjaiban a Dráva vonalon folytatja a határkiigazítási munkálatokat. A bizottság ez alkalommal a ket-tészelt Baranya területére megy, hogy ott megállapítsa a határt. Innen azután a Bácskába megy a bizottság és első sorban a szabadkai határt rendezi. Quentin francia százados a határrendező bizottság egyik tagja kijelentette, hogy híreket kaptak arról, hogy a legfőbb tanács hozzájárult a Muraközben kijelölt határmegállapításhoz, amelynek értelmében 800 méternyire kitolják a határt Magyarország javára úgy, hogy ezzel az intézkedéssel 28—30 község visszakerül az anyaországhoz.

A beregi határ

Bécs, jan. 17. A bécsi csehszlovák követség közlése szerint Csehszlovákia teljes egészében elutasította Gulácsy volt beregszászi alispánnak a határkiigazító bizottság elé terjesztett beadványát, amelyben a Beregszász—Munkács—Csap vonalnak Magyarországhoz való visszacsatolását indítványozza s ennek fejében magyar részről bizonyos rekompenciákat helyez kilátásba.

Január 18.

Társaság

77 és 161.

Január 17.

Január 17-én az érdekes üzlet fejlődött a piacokkal. Az árak szilárdult. Árak: 150. Osztrák H. 320—30. Leszá-bank 635—31. Magyar-olasz 6825—925. Alt. 24800—25000. Concordia 6025—5975. Viktória 8150—475. Bánya és kőszén 11000—10. Urikányi 6200 35600—36000. Rima 2420—1100—140. 1380—85. Bras-fatern. 2250—95—502. Nasic 85—710. Orszá-Spódium 2700—Karton 2450—Cukor 16800—3050. Ostermelő 300—375. Telefon 700. Atlantica 10—1025. Délvite 6550—850. Al-trust 2020—2120. Ürlich ártégyész háussa támadt.

5. Font 3000—Francia frank 3—385. Lira 3000 67. Lei 525—392. Dinár 940—995. 10. Lengyel és fél.

Január 17-én nem volt hírességre ismétlődött árak állott be. Rima 315 (fog nélkül). Hítel 980. Ma-1500. Államvasut 1115. Bras-Alt. Kőszén 11450 3375. Spódium pesti 6100. Na-100. — A valuta-árd. Dollár 732. dinár 975. font 950. svájci frank

Orgalomb.

jelentik: Dél-élénkült, nagy-annak az n, ami az ár-zerü emelke-

Ujabb lökést-ésnek a züri-amely szerint irichben már ollár 793—765 400. lei 585 995—1020.

50. Napoleon s fél. Bukarest 700. Newyork 0. Páris 625. új 147 és fél. mnegyed, Zág-

Eszak:

árlat.) Berlin 275. work 515. London ilano 2250. Prága 180. Zágráb 180. osztrák bélyes-

Társaság.

kisebb üzlet mel-lában szilárd. Ár-100. 50 ponttal rel drágult. rosz-errel drágult. Buza tiszavideki 2260—2300. rozs-ay árpa 1725—75. köles 1450—1550. ri 2075—2100. rep-10—30.

nyiszóvetek (Prohner-ház)

Választások előtt

áll nemcsak Csonka-Magyarország, hanem Románia is, az úgynevezett Mare. Az új választásokat az új román kormány elnöke, Ionescu Take szeretné vezetni és végezni, akinek azonban a választások kiírása előtt még lenne egy és más elvégezni valója a jelen parlamenttel, azzal a parlamenttel, amelyben tulajdonképpen nincsen pártja és amelyben állítólag alig van több híve, mint ahány minisztere és államtitkára. Ez a kisebbségi kormány ugyanis el akarja még intéztetni a parlamenttel a költségvetést és a választójogi törvényt. Igen, a választójogi törvényt, amely körül heves elmentések áulnak; mert némelyek erősen meg akarják szorítani, míg mások választójogot akarnak biztosítani az állam minden dolgozó polgárának. — A választójogi törvényről is sokkal inkább érdeklődnek a megalkotandó törvény végrehajtása, az a kérdés, hogy ki és miképp választat az új törvény értelmében. Lehetetlennek tartják az úgynevezett „egyhangú” választások ismétlődését, azt, hogy a felülről küldött jelöltek mondhatni szavazás nélkül képviselőkké váljanak, mert a szavazók túlnyomó nagy többsége, Erdélyben és az elszakított részeken a magyarok, másutt pedig a munkások egyszerűen távol tartották magukat a szavazástól. Ez nem fog másodszor megisméni; akiket most fognak választani, azoknak igazán a nép képviselőinek és nem oktroyált embeereknek kell lenniük. A pártok azt is alkotmányos képtelenségnek tartják, hogy bármint alakuljon is a választójogi törvény, öltön bár szűkebb vagy tágabb keretet, egy kisebbségi kormány intézze a választásokat. Az új törvényből és az új választásokból csak úgy születhetnek egészséges, életre hívott pártok, ha a választásokat egy semleges kormány, egy átmeneti minisztérium intézi, amelynek nem érdeke, nem parancsoló szüksége, hogy a maga képeire teremtsen a többséget. Ilyen követelményeket támasztanak a pártok a jövő választásokkal szemben Romániában, az úgynevezett „Mare”-ban! Hát Csonka-Magyarországon milyen feltételekkel fogják a pártok biztosítani a sokkal közelebb eső magyar választások szabadságát és tisztaságát?

Ismét garázdálkodnak a padáosztogatók

Elloptak 300.000 korona értékű fehérneműt

Tegnap ismét nagyszabású padlásosztogatást követtek el Debreczenben a már hosszabb idő óta garázdálkodó padlásbetörők. Ezúttal özv. Kellner Dávidné püspöki palotai lakos padlását szemelték ki az agyafürt betörők, ahol tényleg gazdag zsákmányra tettek szert, mert Kellnerné padon száradó ruhái közül rengeteget elvittek, több mint 300.000 korona értékben. A betörők ezúttal is a rég bevált mód szerhez folyamodtak, bevárták, amíg elcsendesedik a ház, aztán lementek a padlásra, amelynek

ajtáját ákulcsal kinyitották, zavartalanul összeszedték a rengeteg fehérneműt és titokban ellopták a zsákmányt. A rendőrség természetesen a nyomozást megindította.

A folyton ismétlődő padlásosztogatások az utóbbi időben mind nagyobb mérvet öltöttek. Az utolsó tíz nap alatt öt nagyobb padlás betörés volt és az okozott kár meghaladja az egymillió koronát. A rendőrség óva figyelmezteti a közönséget, hogy a kimosott ruhát ne hagyják hosszabb ideig a padláson.

Választójogi bizonytalanság

Budapest, jan. 17. Hosszu hetek után tegnap végre nyilvánosságra kerültek a kormány választójogi tervezetének egyes fontosabb részletei, bár egészen pontos felvilágosításokat nem tudott adni senki. Így is mindkét kormánypárton rendkívül harcias hangulat alakult ki a tervezettel szemben, ami a kormányt arra készítette, hogy a MTI útján a következő cáfolatot adja ki:

Illetékes helyen felhatalmaztak annak közlésére, hogy azok a híresztelések, amely a választójogi tervezetről egy esti lap nyomán a magyar sajtóban megjelentek, merő kombinációk, amelyek hivatalos helyen megerősítést nem nyertek. Nem felel meg a valóságnak az a Szegebről származó híresztelés, mintha a kormány a választójogi reformot rendeleti uton éhítaná megvalósítani.

A cáfolatot politikai körökben nem találták megnyugtatónak és őszintének és így történt, hogy a közjogi bizottság mai ülése olyan határozatot hozott, amely nem felel meg mindenben a kormány intencióinak. A közjogi bizottság üléséről a következő kommuniké számol be:

Budapest, jan. 17. A nemzetgyűlés közjogi bizottsága ma délelőtt Széchenyi Viktor gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen a felsőlázi törvényjavaslat tárgyalására vonatkozóan az igazságügyminiszter hozzájárulásával azt a határozatot hozták, hogy a javaslatot akkor kívánják tárgyalni, amikor az igazságügyminiszter abban a helyzetben lesz, hogy a képviselő választói jog alapelveiről a bizottságot már tájékoztatni tudja, mert csak a választójog elveinek megismerése után bocsátkozhatik a javaslat komoly érdemleges tárgyalásába.

E határozatnak nagy jelentősége van, mert a főrendiházi reform előtt kívánja ismerni a választójogot és ezzel elébe vág a kormány ama tervének, hogy a Wekerle-féle választójog alapján választasson. Az 1920:1. tc. szerint ugyanis a főrendiház szünetel és így e törvény ellenére még a Wekerle-féle választójogot sem alkalmazhatja a kormány.

de ha fent is hagyják, naponként nézzék meg, mert az előfordult eseteknél 6-7 napig is fent állt a ruha anélkül, hogy utánna néztek volna. Így az sem állapítható meg, hogy melyik napon történt a betörés, ami nagyon meglehetősen a rendőrség munkáját. Kár esetén pedig ne ferszirozzák a házi nyomozásokat, hanem azonnal tegyenek jelentést a rendőrségen, mert a házi nyomozások folytán összehalposzák az ott maradt nyomokat és ezáltal szinte meghiúsítják a rendőrség munkáját.

Interpelláció az internálásokról

Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő a holnapi ülésen két bejegyzést tesz az interpellációs könyvbe. Az első arról szól, hogy alkossanak végre a köztisztviselők számára a szolgálati pragmatikát és alapítsanak független szakbírószágot a fegyelmi ügyek elintézésére. A második interpellációjában a zalaegerszegi internálótábor és általában az internálási rendszer büneit fogja Rupert szóvá tenni.

HIRLEK

— **Lakásügyi hatóság Debreczenben.** A népjóléti és munkügyi miniszteri Debreczen sz. kir. város városban külön lakásügyi hatóság felállítását rendelte el.

— **A Csokonai-kör januári felolvasó ülése.** A Csokonai-kör január 28-án tartja legközelebbi felolvasó ülést. Ez alkalommal két újabb író mutatkozik be a Csokonai-körben, Juhász Géza költeményekkel és Németh Aladár aforizmákkal. A debreceni olvasóközönség előtt mindkét név ismerős, de viselőik most először fognak megjelenni a Csokonai-kör felolvasó asztalánál.

— **Wilson a washingtoni határozatok ellen.** Wilson volt köztársasági elnök egy demokrata szenátor előtt kijelentette, hogy ő ellenzi a washingtoni konferencián létrejött négyes hatalmi szerződést és az ellen a legerősebb hadjáratot akarja indítani.

— **Házasság.** Mandel Ernő Debreczen és Klein Blanka Kassa házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Nyíregyházán járvány miatt bezárják az iskolákat.** Nyíregyházán az utóbbi időben járványszerűleg fellépett spanyol influenza annyira elharapódzott, hogy a város képviselőtestülete kénytelen volt elrendelni, hogy az összes helybeli iskolákat egyelőre tíz napra bezárják. Ha a járvány alább nem hagy, az iskolák továbbra is zárva maradnak.

Kedves vevőim figyelmébe!!

Az árak naponta rohamosan emelkednek, ajánlom tehát, hogy raktáromon lévő férfi-, fiu- és gyermekruha szűk öglétűket nálam utolsónként szerezzék be, mert azt még a meglevő olcsó szabott Gerő Ernő Debreczen, Plac-utca 09. árban árulom. (Vármegyeházzal szemben, közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett. Cégre tessék ügyelni!)

— **Javul a forgalom Nyírábrány felé.** Az üzletvezetőség közlése szerint január 18-tól kezdődőleg Debreczen-Nyírábrány között az 1823. és 1824. személyszállító tehervonat vasárnap kivételével naponként közlekedik.

— **Bonyodalmak a Vörös Kereszt bálja körül** című cikkünkkel kapcsolatban Huberth Ottó né ma annak a közlésére kért fel bennünket, hogy ő 1921 júniusában mondott le a Vörös Keresztnél viselt tisztségéről.

— **Pályázati hirdetésny.** A Debreczeni Egyetemi Diákszövettség (Mensa Academica)-nál az 1921-22. tanév II-ik felében, 1922 február hó 1-től kezdődő hatállyal több ingyenes és kedvezményes ebéd-vacsora hely kerül betöltésre. E helyek elnyerésére szóló bélyegtelen folyamodványok a Mensa Academica felügyelő bizottságához címezve folyó évi január hó 26. déli 12 óráig az egyetem quacstori hivatalában adandók be. Pályázók folyamodványukhoz csatolják: 1. Leckekönyvük hiteles másolatát, ill. az egyetemre először iratkozók érettségi bizonyítványuk hiteles másolatát. 2. Szüleik társadalmi állását, vagyoni állapotát és családjuk nagyságát feltüntetve, egy éven belül kiállított hatósági bizonyítványt. 3. Törzslapot, amelyet minden pályázó személyesen és felkiismeretesen pontonként kitölteni köteles. Ilyen törzslapot hivatalos órák alatt a quacstori hivatal minden pályázónak ad. Napijeggyel étközök előző nap a quacsturában 26 koronáért, szegényebb hallgatók elnöki engedély mellett 20 koronáért válthatják meg ebéd-vacsora jegyjüket. Kedvezményt nem élvező hallgatók havi ebéd-vacsora jegyükért 720 koronát fizetnek. Debreczen, 1922. évi január hó 13-án. Dr. Láng Nándor sk. tud. egyet. ny. r. tanár, fel. biz. elnök.

— **Kommunista sztrájk Felsősziléziában.** A Breslauer Achtuhr Abendblatt közlése szerint Felsőszilézia kommunista érzelmi bányamunkásai sztrájkra készülnek. A ribniki szénbányák kommunista munkásai máris távol maradtak munkahelyüktől.

— **Aki a cimbalmot menti meg az oláhok előtt.** A néphadseregnek, majd a vörös hadseregnek lett a katonája Juhász Sándor volt debreczeni rendőr. Kint is volt a csucsa fronton és az oláhok elől vonult vissza Debreczen felé. Visszavonulás közben Nagyrábé biharmegyei községben pihenőt tartott, ahol megtetszett neki a falusi malacbanda cimbalma és el is hozta magával Debreczenbe. Juhász ma vont a felelősségre a törvényszék dr. Visky Sándor tanácselnök elnöklése alatt. Juhász azzal védekezett, hogy a cimbalmot az oláhok elől akarta megmenteni, de Debreczenben nem mert jelentkezni, mert félt, hogy megbotozzák. A cimbalommentő volt rendőrt egy hónapi fogságra ítélte a törvényszék.

— **Fagyöngy függönyöket keres megvételre a Csokonai-színház igazgatósága.** Értesítést a színház-irodában.

lom Nyíráb. A szövetkezetek vezetői január 18-tól Debreczen—Nyír. 1823. és 1824. évi érvonatot van naponként

a Vörös Kezű cikkünk. Oberth Ottó. Felcsere kért a Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

redmény. A Diákasszociáció-nál az egyik felében a kezdődő és kedvező helyre elhelyeztetlen fenns. Acade. izottságához január hó 26. napján quacs. adandók be. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

adandók be. A Vörös Kezű cikkünk. A Vörös Kezű cikkünk.

— **Segély a hazatért hadifoglyoknak.** A svéd társadalom már eddig is sok szenvedőnek segítségére volt s most ismét biztonyságát adta Magyarországra iránt tanúsított nagylelkűségének. A svéd Vörös Kereszt Egyesület a fogságból hazatért és itthon nehéz anyagi helyzetben levő hadifoglyokat segítségben kívánja részesíteni. Mindazok, akik anyagi helyzetük miatt segítségre szorulnak és azt igénybe venni óhajtják, intézzenek kérvényt a svéd Vörös Kereszt Egyesülethez (Budapest, VIII., Damjanich-utca 52. szám alá). A folyamodók indokolják mostoha anyagi helyzetüket és adják elő milyen természetű anyagi segély adományozását kérik. A borítékra a kezelés kedvéért írják föl, hogy az volt hadifogoly kérvényét tartalmazza.

— **Felvétel a zsidó egyetemi hallgatók menzájára.** A zsidó menza jótéteményére igényt tartó egyetemi hallgatók értesítettek, hogy a menza felügyelő-bizottsága f. hó 18. és 19-én délután 5—6 óra között a hitközség irodájában (József kir. herceg-utca 26.) a felvétel iránti kérvények átvétele céljából hivatalos órát tart.

— **Kigyuladt egy hajó a tengeren.** A Vosta nevű német gőzös Hamburgból Lissabonba menet a tengeren kigyuladt. A tűz következtében robbanás támadt. A szerencsétlenségnek 12 áldozata van. A megmenekültek Lowestamban szállottak part-ra.

— **Kártékony állatok pusztítása méreggel.** Debreczen sz. kir. város előjárósága hivatalosan közhírré teszi, hogy a Debreczeni Vadásztársulat a város határára bérlet vadászterületén és pedig 1. Városi folyó kaszálóban, 2. Monostor erdőn, 3. Nagyerdői vágásterületen, 4. Apafján, 5. Nagycseréi erdész-laknál, 6. Nagycseréi vadász-laknál, 7. Szata csőszháznál, 8. Soma csőszháznál, 9. Nagyvisi csőszháznál, 10. Haláptelki csőszháznál, 11. Halápi erdész-laknál, 12. Halápi csőszháznál, 13. Kanálhegyi csőszháznál, 14. Régi bányai csőszháznál, 15. Mézeshegy csőszháznál, 16. Felsőpaci csőszháznál, és 17. Alsópaci csőszháznál f. évi január 15-től február hó 28-ig bezárólag terjedő időre ragadozó vagy kártékony állatoknak mérreg (phosphor) által való pusztítására a m. kir. belügyminiszteriumnak 23.542/1895. és 16.086—1900. sz. a. kelt rendelete alapján hatósági engedély megadását kérelmezvén. — erről előre értesítetnek egy a felsorolt területeken és azok szomszédságában levő összes birtokosok és az érdekelt egész lakosság, valamint a mérgezési terület határos községek előjáróságai azzal, hogy a kérelemre nézve f. évi január 15-től számított 8 nap alatt a hivatkozott belügyminiszter körrendeletek értelmében Debreczen sz. kir. város előjáróságánál nyilatkozhatnak.

— **ÜZLETI KÖNYVEK** mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legkülönfélébb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

— **Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek** mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

— **Margitfürdő és vízgyógyintézet** kellemesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

— **Elveszett egy barna börtárca.** A megtaláló tartalmát megtarthatja. Kérem a reá nézve értéktelen papírokat és jegyzeteket a Debreczeni Függőtlen Újság kiadóhivatalához, Sándor József részére átadni.

— **Die Dame** január utolsó száma megjelent. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Piac-u. 34.

— **Köztisztviselők részére** kedvezményes fürdőjegy 21 korona a Margit-fürdőben.

— **Sárcipők** női, férfi, gyermek óriási választékban és férfi hócipők legolcsóbb gyári árák Linoleum áruházban, Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett

— **Zsoltárok és imakönyvek** a legegyszerűbb és legfinomabb bőr és csontkötésekben, remek választékban kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

— **Kesztyűk, harisnyák, sapkák, hajszallagok, főkötők, babszettek, babruhák** dr. Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

— **Reuma, csusz, köszvény és idegzsába** fájdalomtól megszabadul, ha iszanpakolást használ a Margitfürdőben.

— **Ékszereszek** figyelmébe. Fényűzési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Piac-utca 34. sz.

BÁLI UJDONSÁGOK FRANK EDÉMÉL.

SZINHAZ.

MŰSOR:

SZERDA: *Magnás Miska*, C) bérlet. CSÜTÖRTÖK: *Képzelt beteg*, A) bérlet. PÉNTEK: *Magnás Miska*, B) bérlet. SZOMBAT: *Diákélet*, C) bérlet. VASÁRNAP: Délután: *Kis kádér*. Este: *Tolvaj*.

Moliere a Csokonai-színházban. A képzelt beteg és a kényeskedők előadásával hódolt a Csokonai-színház Moliere emlékének és a 300 évben egyszer előforduló alkalmat a színház kihasználta arra, hogy múltján az ünnepi est kulturális jelentőségéhez, semmi áldozatot nem kímélve, ötvenezer koronáért díszletet festessen — a Jushi című operetthez. Ötvenezer korona nem nagy pénz manapság, egy jól menő színháznál megépen bagatel, azonban ott, ahol a szezon első felében mindössze öt apró sárga selyemgömböt ruháztak be, hogy emeljék a színpadi „komfortot”, ott hálásnak kell lennünk, ha Moliere születésének háromszáz éves fordulójától meghatva, a színház egyszerre ötvenezer koronás áldozatot hoz, hogy a halhatatlan költő emléket minél méltóbban megünnepelhesse a Jushi új díszleteivel

is. Így történt azután, hogy az ünnepi előadás kistaffozása valóban Moliere szellemében történt. — gyarló volt, mint Moliere emberei. Csodálatosképpen Moliere nem deferált a színház kulturambiciójának és épenugy hódított halhatatlan alakjaival és ötleteivel, mintha nem is egy félmódern színi hetenként legálább háromszor élvezett butorai között, három század összedett ruháiban mókáztak volna a molieri figurák. Még csodálatosabb, hogy a szereplő színészek is más felfogáson voltak ezuttal, mint a direktió és Moliere ránti különös tiszteletből minden elismerésre érdemes igyekezettel formálták ki a molieri figurákat lehetőleg molieri szellemben. Nem mindegyiknek sikerült, akik jők voltak is, túloztak némileg az egy László Gyulát kivéve, de legálább megtették a magukét és nem kompromittálták egy ünnepi előadásban a nagymultu Csokonai-színházat.

Színház Iroda hírei:

Szerdán C) bérletben kerül színpadra **Magnás Miska**.

Vajda Elzike, a 9 éves országos híri táncművész klasszikus táncestélye szombaton este fél 8 órakor lesz a Magyar Ház nagytermében, a DKASE rendezésében. Zongorán kíséri Radó Ilus. Fejlép még Kálmán Illés jónévű tenorista, ki operáriákat ad elő. Utána tánc. Jegyek csak korlátozott számban adatnak ki és előre megváltathatók: Forgalmi illatszertár Piac-u. 21., Belvárosi cipőáruházban Piac-utca 34. és Hermann és Friedmann cégnél Piac-u. 10.

Világ banditái kalandortörténetet mutatja be ma a Vigszínház-mozgó. Egyike a legérdekesebb izgalmas filmjűdonságoknak ez a darab, amelyben csupa új trükk van.

Londoni rém, amerikai kalandorregény bemutatója jön a Vigszínház-mozgóban.

Páris gyermekei második rész. Ma mutatja be az Apolló ennek a gyönyörű filmreimennek folytatását, az is megnézheti, aki az első részt nem látta, miután az első rész tartalma az előadás elején ismertette lesz. Jegyelővétel.

Ballet matiné a Csokonai-színházban. Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik Ch. Perzel Carola balletművendékeinek előadása. Az előadás keretében 22 klaszikus tánc és Carneval halála című ballet kerül színpadra. Ch. Perzel Carola balletmatinéjének híre oly jó, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. A még meglévő jegyek Ch. Perzel Carola lakásán az Uránia keresztépületében kaphatók.

SPORT.

Mi lesz a debreceni középiskolások sportjával? Megemlékeztünk már a kulturáliszternek arról a rendeletéről, mely intézkedik az eddig polgári egyesületekben szereplő középiskolai tanulók jövő sportolásáról. Budapesti hetekkel ezelőtt megalakult a Budapesti Középiskolások Atlétikai Klubja, melynek idáig mintegy 600 aktív tagja van. — A debreceni középiskolásokra vonatkozólag kérdést intéz-

tünk Kolos Lajos főreánskolai tornatanárhoz, aki munkatársunknak a következőket mondotta: — Még a nyáron úgy volt, hogy az összes középiskolákat egy országos szövetségben tömörítik, amely központilag fogja irányítani a középiskolások sportját. Most azonban a Budapesti KAC megalakulásával úgy látom, hogy ez az egyesület kizárólag a budapesti középiskolások sportjával foglalkozik és a vidékre vonatkozólag a kulturáliszterium külön fog intézkedni. A debreceni középiskolások sportjának a polgári egyesületeken kívüli megszervezését illetően még semmiféle utasítást nem kaptunk felsőbb helyről és így lényeges dolgot nem mondhatok. — Így tehát még teljes a tájékozatlanság, vajton mi lesz a helyzet kora tavasszal Debreczenben a középiskolai tanulók sportszereplésével.

Weinstein Ferenc, a DTE nagytechnikájú balszélője, ki idáig katonáskodott, leszerelt és visszaérkezett Debreczenbe. Vele a DTE csapata tavasszal igen megerősödik.

Mertin Lózi, a DMTK válogatott csapatát véglegesen Debreczenbe helyezték vissza. Tavasszal már a kerületi válogatott csapatban is szerepelhet.

Keresztessy II. a DMTK-ból átlépett a DKASE-ba, ahol az 1/b csapatban fog szerepelni.

Albisy, a DEAC kiváló játékos a rövid időre Erdélybe távozott. Tavasszal természetesen ismét szerepel az egyetemi csapatban.

A DTE ma este 8 órakor szakosztályi ülést tart a Royal-kávéházban levő klubhelyiségben. Kériük a tagokat okvetlenül megjelenni. Intéző.

Felhívom a következő klubtársakat, hogy ma este 8 órakor a Royal-kávéházban levő klubhelyiségben okvetlenül jelenjenek meg: Popper Kálmán, Friedmann J., Klein István, Kupfer Béla, Herskovits Miklós, Sebők, Szabó József, Kun Béla. — Intéző.

Vigalmi bizottsági ülés. A DTE vigalmi bizottsága csütörtökön este fél 9 órakor ülést tart. Kériük a tagokat, hogy okvetlenül jelenjenek meg.

A DTE negyedik tea-délutánja. Szinte lázba hozta Debreczen szórakozni vágyó fiatalosságát a DTE mult vasárnapi tea-délutánja, amely után a negyedik szinte elmaradhatatlan. A kedélyes délután most már néhány rövid, de nagyszerű kabaré-számmal is tarkítva lesz. Kezdetre pontosan 4 órakor.

A DTE zenekara alakulóban. Ma este szervezi meg a DTE zenekarat, amely az előjelek után itélve elsőrangú lesz.

„HUNYADI” butorárház!

Arany János-utca 10. sz.

Tulajdonosok: Kovács Gyula és Kovács Mihály
Finom kivitelű hálószobák, ebédlők, uri szobák legolcsóbb szabott árakon beszerezhetők.

Kőváry és Altmann

szücsök, Piac-utca 42.

Bármilyen szücs munkákat legujabb divat szerint jutányosan készítünk.

Allandó nagy választék különlegességekben, himzőselyem, horgoló- és kötőfonalak, gajpufonalak divatszínekben.
GOBELINEK iparművészekről, **ELŐRAJZOLÁSOK** a legmodernebb kivitelben készülnek.
RUBIN FARKAS ÖZVEGYE
KOSSUTH-U. 15.

ELEKTRA

elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor Villanyvilágítás, motorok, esengő berendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. DEBRECZEN.

Hatvan-utca 2. I. em.

FLEISCHMANN Bámulatolcsó árak!

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 24. SZÁM.

Nagy maradékvásár!!

Saját érdekében tekintse meg kirakataimait!!

Angol és francia női és férfiszövet különlegességek, Menyasszonyi és vőlegényi ruha- anyagok olcsó áron nagy választékban.

- Női és gyermek posztó kamásni párja K 15—
- Nyomott batiszt K 69—
- Flanellek, legszebb mintával K 59—
- Grenadinok minden színben K 97—
- Női szövetek K 87-161
- Férfi szövetek K 175—

A legjobb és legkiadósabb
kékitő
a JUNO
illatos kékitő,
mert kiméli a ruhát.
Gyártja: **BECK JENŐ**
vegyészeti gyára
Budapest VI.,
Lehel-utca 27.
Mindenütt kapható!!!

**Fali- és heti-
előjegyzési**
valamint mindenféle dí-
szes zseb- és tárcsa-
naptárak,
kalendáriumok —
nagy választékban kap-
hatók **HEGEDŰS ÉS**
SÁNDOR irodalmi és
nyomdai r. t. könyv- és
papírkereskedésében. —
PIACZ-UTCA 34. SZ.

Legszebb
alkalmi ajándék
egy valódi
olajfestmény!!
Leghíresebb hazai
festőművészeink
eredeti műveiből
nagy képkiallítás
HEGEDŰS ÉS
SÁNDOR irodalmi és
nyomdai
részv. társ. könyv-
kereskedésében,
Piac-utca 34. sz.
Megtekinthető
díjlan.

**Raktár-
helyiséget
keresünk!**
Ajánlatokat kérjük:
Angol-Magyar Bank
Piac-utca 87. sz.

Autófuvarozási vállalat
Biztos járatu luxus autóink a nap bármely órájában, éjjel is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. - Ipartelepünkön mindennemű gépek javítását és autogén hegesztését eszközölünk.
VÉRTESY TESTVÉREK
HATVAN-UTCA 53. TELEFON INTERURBÁN 934.

Pólyapárnák,
flanel, Tetra gummi-
pelenkák, — baba-
reklik, keresztelő-
paplan és készlet,
pólyakötő, ingecs-
kék stb. dus választékban kaphatók
DR. HEGEDŰSNÉ
Gyermekdivatházában
Simonffy-utca 2. sz. alatt.

Önkéntes árverési hirdetés.
Az Általános Forgalmi Bank R.-T. megkeresésére közhírré teszem, hogy a Magyar Szabadalmazott Patkógyár debreceni telepén 1 — egy vagon siednici Georg Joseph bányából származó szenet 1922. évi január hó 19 — tizenkilencedik napján, délelőtt 10 — tíz óra-
kor önkéntes nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés ellenében eladok.
Arvereltető a minőségért és mennyiségért nem szavatol.
Vevő a vételi illetéket és forgalmi adót viseli.
Debreczen, 1922 január 17.
Dr. Lintner Sándor.
kir. közjegyző.

Száraz tűzifa
aprítva mázsánként . . . 230.— K
hasábosan 200.— K
azonnali szállításra beszerezhető:
Bartha fatelepon,
Ispotály-utca 3/b. Telefon 785.
Angol és
francia női divattermünkben
elvállalunk legegységesebb kivittelt kosztümöket, téli kabátokat, raglánokat, izléses francia ruhákat, aljakat, blousokat, pongyolákat, gyermek ruhát és kabátokat. — Gyászruhák 24 óra alatt készülnek. Teljes tisztítással
Gergelyné és Schwarcz
Széchenyi-utca 15. sz., I. emelet

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szög 100 kor., Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög 2 korona. Vasatg betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.
Úveget
bármily mennyiségben
veszek. Simonffy-u. 56.
Ólmot
bármily mennyiségben
veszünk, akár egész, akár
tört vagy darabos álla-
potban. Piac-utca 49.
II-ik udvar.

Eladó
42-es férfi eszima és nad-
rág, ág- és asztalterítők,
nikkel kályhavédők, női
és leánykabát, képek,
lámpagolyó, cipők, pa-
pucs, linoleum, ág- és
való bőrök. Cím a ki-
adóban.
Próbababa
vászonból eladó. Cím a
kiadóban.

Gyümölcsös
kertet bérelnek. Cím a
kiadóban.
Pénztárnoknő
délutánra felvétetik —
Margit-fürdő részvény-
társaságnál, írásbeli aján-
lattal személyesen.

Aranyat,
hamisfogakat,
brilliansokat
a legmagasabb
napi áron veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Frohner-szálloda.
épület.

Antik
keleti váza eladó. Meg-
tekinthető Schwartz pi-
pás üzletében, város-
hazzal szemben.
Zongora,
használt, eladó. Gärtner
zongorahangoló. — Szé-
chenyi-utca 15.

Pénztáros
gyakorlott
felvétetik
mielőbbi belépésre
Uilmann Salamon
Kereskedelmi R.-T.
engross pénztárhoz.

ELADÁS.
Amerikai,
angol, német nyelvekből
husz koronájával órákat
adok. József kir. herceg-
utca 60.
Halók,
ebédlők, diványok leg-
olsóbban beszerezhetők
Piac-utca 83., az udvarban
Krisch Károly
cserépkályharaktár, Deb-
reczen, Piac-utca 89,
Telefon 12—18. Vállal
cserépkályhák átrakását,
tisztítását, javítását, fal-
barkolati munkákat is.

KERESLET.
Aranyat,
ezüstöt, brilliansat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Steiner
Mihály, Hatvan-utca 2.
szám, I. emelet.
Szakképzett
szereelő nagyobb bér-
házba ajánkozik gépész-
nek. Elvállaja villamos-
és vízvezeték jökarban
tartását is. Cimet kéri a
kiadoba beadni.

Mérlegképes
könyvelő azonnali belé-
pésre felvétetik Fried-
mann és Asztalos fűszer-
nagykereskedőknél, Szé-
chenyi-utca 6. sz.
VEGYÉS.
Villamos
berendezéseket legol-
csóbban készít Weisz
villanyszerelési vállalat.
Petőfi-tér 7. Telefon 1293.

Transzmisszióhoz
való két felső kerék
eladó. Cím a kiadóhiva-
talban.

Kifutó fiu
felvétetik
a Debreczeni
Független Ujság
kiadóhivatalában,
Piac-utca 49. szám.

Deleggyújtók,
feszmerők, orvosi mű-
szerek készítése, javítá-
sa, izzó-lámpák 65—100
és 150 voltos, villamos
cikkok kaphatók legol-
csóbb napi áron Föld-
várinnál, Széchenyi-utca
55. Telefon 168.

Benedek Mátyás és Fia
Érmihályfalva
Fakiviteli telepe:
Nyirábrány
Azonnal szállit tűzifát!
Ajánlja fenyőáruit
deszka, faragott,
fűrészelt fenyő-
::: gerendát :::
TELEFON: NYIRÁBRÁNY 3. SZ.

Nyomtatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.